

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD KRANJ
ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE
Cesta Iva Slavca 1

4000 K R A N J
☎ 04/ 28 04 632

FAX: 04/280 04 612

e-mail: marija.kalan@kr.kgzs.si

Dognojevanje ozimnih žit v obdobju rasti

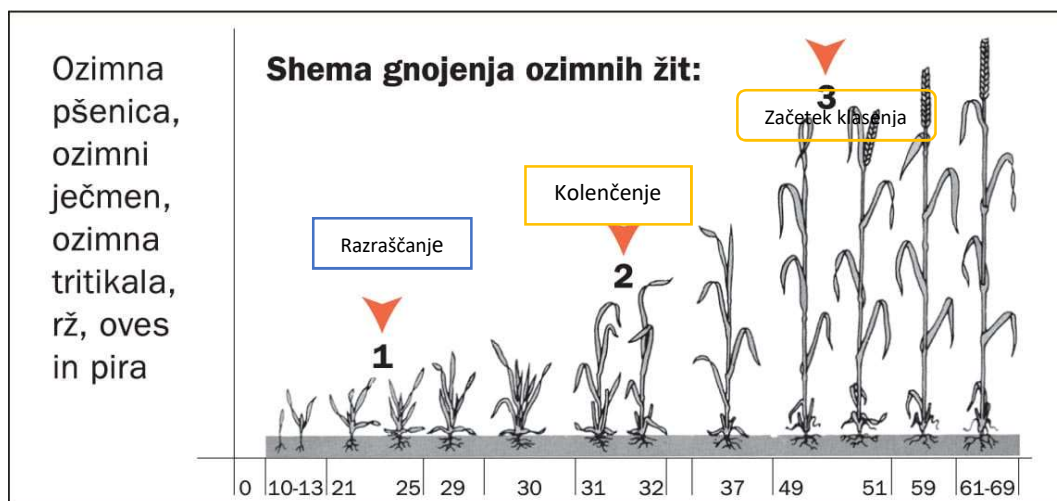
Ob koncu februarja in/ali v začetku marca nastopi čas, ko je rastline ozimnih žit potrebno 1. dognojiti. Drugo dognojevanje se opravi v obdobju intenzivne rasti bili, ko žita razvijejo 2 ali 3 kolence. Tretje dognojevanje, ki se opravi od začetka klasenja do začetka klasenja, se priporoča predvsem pri pridelavi krušne pšenice zaradi večje vsebnosti beljakovin v zrnju krušnih vrst pšenic. Pri odločitvi kdaj, kako, koliko in s katero vrsto dušikovega gnojila je potrebno gnojiti, je odvisno od vremenskih pogojev, od gostote in od stanja posevka. Na strukturno slabših tleh in pri redkih posevkih se priporoča zgodnje dognojevanje, takoj, ko nastopijo pogoji za rast ozimnih žit.

1. Dognojevanje

Prvič ozimin dognojujemo med razraščanjem posevka. Pravočasno prvo dognojevanje je zelo pomembno pri redkih posevkih, kjer je število rastlin premajhno (manj kot 400 rast./m²). Žita ki jih jeseni prva sejemo, kot je npr. ozimni ječmen se spomladi razraščajo le še kratek čas, zato je pri ozimnem ječmenu pravočasno prvo dognojevanje zelo pomembno za dober pridelek zrnja in slame.

Pravočasno prvo dognojevanje z dušikom zelo vpliva na dobro rast korenin, na razrast žit in na zasnovu klasov.

Žita dognojujemo z mineralnimi gnojili, ki imajo večino dušika v nitratni obliki. To sta npr.: KAN (27%) ali NPK 15: 15:15. Na ekoloških kmetijah, kjer uporaba mineralnih gnojil ni dovoljena žita spomladi dognojujemo s kompostom ali 15 m³– 20 m³ razredčene gnojevke z vodo v razmerju 1:1. Po dognojevanju z organskimi in mineralnimi gnojili je osušene rastline priporočljivo počesati, da ostanki gnojil ne ostajajo na listih in manj dušika izpari v zrak.

Vir: <https://www.agrosaat.si/sodobne-sorte-zit-zahtevajo-sodoben-tehnoloski-pristop/>

2. Dognojevanje

Drugo dognojevanje opravimo, ko na rastlinah lahko otipamo eno do dve kolenci oziroma ko so rastline visoke okoli 15 cm. V naših rastnih razmerah je to običajno v prvi polovici aprila. Za določanje optimalnih potreb po dušiku se pred drugim dognojevanjem priporoča ugotavljanje rastlinam razpoložljivega dušika v tleh z RQ testom ali dušika v rastlinah s hitrim rastlinskim testom. Za drugo dognojevanje ozimne pšenice priporočamo okvirni odmerek 40-60 kg dušika/ha. **Pravočasno drugo dognojevanje vpliva na dolžino klasa in s tem na število zrn v klasu.**

3. Dognojevanje

Tretje dognojevanje izboljšuje vsebnost beljakovin v zrnju in podaljša nalivanje zrnja. Opravi se običajno od začetku klasenja do začetka cvetenja. Tretje dognojevanje se priporoča predvsem pri pridelavi krušne pšenice, saj je od vsebnosti beljakovin v zrnju odvisna tudi odkupna cena pšenice.

Tretje dognojevanje se opravi lahko s KAN 27% 150 do 180 kg/ha, lahko se opravi tudi foliarno z sečnino ali s foliarnimi dušičnimi gnojili na trgu. Skupaj s foliarnim gnojenjem se opravi lahko tudi zaščita klasa pred glivičnimi boleznimi. Kadar se 3 dognojevanje opravi s foliarnimi gnojili je potrebno odmerek listnega gnojila odmeriti po navodilih proizvajalca. Če se za foliarno dognojevanje uporabi sečnina, je potrebno pripraviti 10-20% raztopino sečnine. Dognojevanje z raztopino sečnine je potrebno opraviti v oblačnem vremenu, da ne pride do ožigov listov in klasove. Raztopino sečnine je potrebno med nanosom ves čas mešati, temperatura raztopine naj bo od 15 do 20 °C.

Marija Kalan, KGZS zavod KR